

Marek Gedl, Urszula Bąk, Barbara Szybowicz

Zbrojewsko, st. 3, gm. Lipie, woj. częstochowskie, AZP 83-45/59

Informator Archeologiczny : badania 28, 39-40

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kształtu nieckowatego, o miąższości od 30 do 110 cm. Wypełniska grobów stanowił zwarty bruk kamienny, sięgający przeważnie do spągu jamy grobowej. Prócz tego inwentarz grobów składał się z resztek stosu i nielicznych fragm. ceramiki (te ostatnie źródła bez cech diagnostycznych). Podstawą ustalenia chronologii tych obiektów na IV okres epoki brązu są cechy konstrukcyjne i sposób potraktowania resztek z obrzędu ciałopalenia, znajdujący swoje odpowiedniki na kilku innych obiektach grobowych na terenie Pomorza (m.in. na cmentarzyskach w Brzeźniaku, Czarnowie, Nadarzynie czy Piaseczniku).

2. Osada? kultury łużyckiej z okresu halsztackiego C, wyodrębniona na podstawie jednego obiektu (jamy?), 28. fragm. ceramiki, 15. grudek polepy i 2. fragm. kości zwierzęcych. Materiałem datującym są tutaj fragm. czernionej wazy o baniastym brzuścu.

3. Osada z okresu wczesnego średniowiecza, z 2. poł. VIII i 1. poł. IX w. — źródła z tego okresu chronologicznego odkryto wyłącznie w wykopie WII/94, a reprezentuje je palenisko i 77 fragm. ceramiki. Materiał ceramiczny zaklasyfikowano do naczyń rodziny typów „C” wg systematyki W. Łosińskiego i R. Rogosza. Charakteryzują się one słabo formującym obtaczaniem na kole garncarskim, sięgającym do załomu brzuśca, cienkościennością oraz zdobnictwem w postaci zwiłokrotnionych płytkich linii rytych, wykonanych narzędziem grzebykowym.

Dokumentacja i materiały są przechowywane w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PP PKZ w Poznaniu (w tym opracowanie stanowiska w formie maszynopisu: A. Krzyszowski, *Badania archeologiczne na stanowisku nr 11 w Sitnie, gm. Szczecinek, w woj. koszalińskim*, ss. 33, ryc. 8, fot. 17, Poznań 1994).

Badania nie będą kontynuowane.

Sokolniki Małe, st. 36
gm. Kaźmierz, woj. poznańskie
AZP 49-24/197

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Interwencja archeologiczna mgr Urszuli Narożnej-Szamałek z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu i dr. Krzysztofa Szamałka z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN. Punkt osadniczy kultury łużyckiej — studnia.

Podczas kopania stawu w miejscu dawnego podmokłego obniżenia terenowego natrafiono na jego dnie na skupisko kamieni, które okazało się studnią. Miała ona średnicę wewnętrzną 80 cm i zwężała się ku dółowi do 40 cm, natomiast jej średnica zewnętrzna wynosiła 125 do 140 cm. Zbudowana była z kolejno nakładających się czterech warstw kamieni. Każda kolejna warstwa kamieni zbudowana była po obwodzie większej średnicy. Jej spąg był czworoboczny i wyłożony pionowo wbitymi dranicami, umocnionymi zaostrozonymi kołkami. Na samym dnie w warstwie mułu natrafiono na fragm. naczyń kultury łużyckiej. Zachowana głębokość studni wynosiła 120 cm, należy jednak przypuszczać, iż górna część studni wkopanej do łącznej głębokości 4,25 cm od obecnej powierzchni gruntu uległa zniszczeniu podczas kopania stawu.

Zbrojewsko, st. 3
gm. Lipie, woj. częstochowskie
AZP 83-45/59

Uniwersytet Jagielloński Instytut Archeologii w Krakowie

Badania prowadzili prof. dr hab. Marek Gedl, mgr mgr Urszula Bąk i Barbara Szybowicz. Kontynuacja badań zapoczątkowanych w 1961 r. Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Ja-

giellońskiego. Cmentarzysko grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej z III-V okresu epoki brązu.

Zbadano 51 obiektów (nr 1154-1202 oraz 1161A i 1175A). Większość to pochówki szkieletowe w obstawach kamiennych, nakryte brukami kamiennymi. Szczątki szkieletów na ogół uległy rozkładowi w piasku. Zachowały się niekiedy zęby lub szkliwo zębów w południowych krawcach jamy grobowej. W grobie nr 1192 zachowały się resztki czaszki ozdobionej diademem z blaszek brązowych. Groby były wyposażone w naczynia gliniane i drobne ozdoby brązowe (kółka, szpila). W grobie szkieletowym nr 1158 znaleziono grzechotkę glinianą i kamienną główkę buławy, a w grobie nr 1187 toporek kamienny. W czterech grobach w dużych jamach rozrzucone były przepalone kości. Zbadano też małe groby ciałopalne, bezpopielnicowe i popielnicowe, bez konstrukcji kamiennych. Groby te są datowane na V okres epoki brązu. Jeden z grobów szkieletowych (nr 1173) pochodzi ze schyłku II lub z początków III okresu epoki brązu. Ułamki naczyń z kilku małych grobów ciałopalnych datują je w przybliżeniu na III-IV okres epoki brązu.

Żuławka Mała, st. 1, gm. Wyrzysk, woj. pilskie — patrz: neolit